

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoSr/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3217201637
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3217201637.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. č. XX, štátneho občana Slovenskej republiky, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Zuzana Čížová, s.r.o., so sídlom J. Jesenského 69, Bánovce nad Bebravou, IČO 36 789 925 proti žalovanej Poštovej banke, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO 31 340 890, zastúpenej Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, IČO 47 232 471, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 2Csr/1/2017-91 zo dňa 06. októbra 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobca má proti žalovanej **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, ktorú náhradu trov konania je žalovaná **p o v i n n á** žalobcovi zaplatiť v sume, aká bude vyčíslená rozhodnutím súdu prvej inštancie, k rukám zástupcu žalobcu Advokátskej kancelárie JUDr. Zuzana Čížová, s.r.o..

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská a mediačná, ktorého zriaďovateľom je Rozhodcovská a mediačná, záujmové združenie právnických osôb, so sídlom Dunajská 15, 811 01 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 45 744 581, sp. zn. IA-A/1214/0556 zo dňa 27.01.2017 /výrok I./, žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník / výrok II./ a žalovanej uložil aj povinnosť zaplatiť súdny poplatok zo žaloby v sume 331,50 eur na účet Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku /výrok III./. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku s odôvodnením, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol vydaný predmetný rozhodcovský rozsudok, je neplatná z dôvodu rozporu so zákonom, nakoľko mala byť dojednaná ako neprijateľná zmluvná podmienka, z dôvodu neurčitosti a nezrozumiteľnosti, nakoľko nie je jasné, aké spory medzi účastníkmi majú byť rozhodcovským súdom riešené, tiež aj z dôvodu jej dosiahnutia nekalou obchodnou praktikou a z dôvodu rozporu s dobrými mravmi, nakoľko neprijateľná zmluvná podmienka spôsobila hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Uviedol, že žalovaná dosiahla dohodu, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou, nekalou obchodnou praktikou. Text majúci preukazovať vedomosť dlžníka o rozhodcovskej doložke bol obsiahnutý drobným písmom vo formulári, ktorý je súčasťou zmluvy o úvere, pričom nie je ani uvedený v názve zmluvy a navyše prostredníctvom formulára iba odkazuje na rozhodcovskú

doložku, ktorá je uvedená v článku 10 II. časti Všeobecných obchodných podmienok. Z uvedeného nie je rozumné očakávať, že by tak závažné rozhodnutie o tzv. rozhodcovskej doložke malo vyjadrovať skutočnú vôľu spotrebiteľa. Žalovaná tak porušila odbornú starostlivosť, ktorú možno od nej vo vzťahu ku spotrebiteľovi očakávať, a pod ktorou možno rozumieť čestnú obchodnú prax a všeobecnú zásadu dobrej viery uplatňovanej v rámci jeho činnosti. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že žalovaná ako banka (veriteľ) a žalobca ako klient (dlžník) uzavreli dňa 21.01.2013 zmluvu označenú ako "Zmluva o úvere dostupná pôžička" č. 7400563813, na základe ktorej sa žalovaná zaviazala poskytnúť žalobcovi úver vo výške 1.500,00 eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v 72-och mesačných splátkach vo výške 41,00 eur s dátumom prvej platby do 10.02.2013 a dátumom konečnej splatnosti 10.01.2019 (ďalej len "predmetná zmluva"). Splatnosť splátok bola stanovená k 10. dňu v mesiaci. Úroková sadzba bola stanovená v predmetnej zmluve vo výške 25,50 %, RPMN vo výške 28,70 %, priemerná hodnota RPMN 46,06 %. Celková výška nákladov bola v predmetnej zmluve uvedená vo výške 1.376,87 eur. V článku 2 bod 5 predmetnej zmluvy je uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10, II časti Všeobecných obchodných podmienok. Klient berie na vedomie, že rozhodnutie rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Z časti II bod 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienok, ktoré boli založené do spisu rozhodcovského súdu, vyplýva, že banka a klient sa dohodli na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní služieb, bankových produktov a/alebo vykonávaní bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej zmluvy, a to v nasledovnom znení: a/ pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania; b/ pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu. V bode 10.2.3 je uvedené, že ak klient, najneskôr pri uzatvorení bankového obchodu a/alebo zmluvy nedoručí banke písomné oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal. Titulom neplnenia si zmluvných povinností žalobcom z predmetnej zmluvy, dňa 05.12.2014 podala žalovaná na Stálom rozhodcovskom súde zriadenom pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a.s. žalobu zo dňa 01.12.2014, ktorou sa domáhal voči žalobcovi zaplata sumy 1.431,01 eur spolu s príslušenstvom. Stály rozhodcovský súd zriadený pri Rozhodcovská a mediačná, so sídlom rozhodcovského súdu Dunajská 15, 811 01 Bratislava - Staré Mesto, ktorého zriaďovateľom je Rozhodcovská a mediačná, záujmové združenie právnických osôb so sídlom Dunajská 15, 811 01 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 45 744 581 (ďalej len "predmetný rozhodcovský súd") ako nástupnícky rozhodcovský súd rozhodol o podanej žalobe rozhodcovským rozsudkom sp. zn. IA-A/1214/0556 zo dňa 27.01.2017 tak, že výrokom I. žalobcu (v rozhodcovskom konaní žalovaného) zaviazal k povinnosti zaplatiť žalovanej (v rozhodcovskom konaní žalobkyňa) istinu vo výške 1.431,01 eur, úrok vo výške 25,50 % ročne zo sumy 1.431,01 eur od 02.12.2014 do zaplata istiny, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.431,01 eur od 02.12.2014 do zaplata istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 01.12.2014 vo výške 606,33 eur, sumu dlžných poplatkov vo výške 4,42 eur, nahradiť žalovanej trovy konania spočívajúce v zaplata poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 103,83 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 95,94 eur, s tým, že rozhodcovský súd povolil žalobcovi zaplatiť všetko v mesačných splátkach vo výške 100,00 eur, vždy k dvadsiatemu dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozhodcovského rozsudku, pod stratou výhody splátok v prípade neplnenia dlhu podľa určeného splátkového kalendára a výrokom II. v prevyšujúcej časti rozhodcovský súd žalobný návrh vo veci samej zamietol (ďalej len "predmetný rozhodcovský rozsudok"). Predmetný rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 08.03.2017. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 3 ods. 6, § 45 ods. 1 a 3, § 46 ods. 1 a 2, § 47 ods. 1, § 73 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní"), podľa § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom ku dňu 21.01.2013 (ďalej len "zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní"), podľa § 3 ods. 1, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a ods. 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy (ďalej len "Občiansky zákonník"), podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy (ďalej len "Obchodný zákonník"), podľa § 2 písm. a), b), d), g), h), § 9 ods. 1, ods. 2 písm. j), k), § 11

ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy (ďalej "zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch"), podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o ochrane spotrebiteľa") a uviedol, že po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že podaná žaloba o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku je dôvodná. Žalobca podal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zákonom stanovenej lehote na podanie takejto žaloby v súlade s § 46 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Napadnutý rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 08.03.2017, žalobu o jeho zrušenie podal na tunajší súd osobne dňa 04.04.2017, t. j. v trojmesačnej zákonnej lehote. Súd posúdil predmetnú zmluvu, uzatvorenú medzi žalobcom a žalovanou, podľa jej obsahu a dospel k záveru, že ide zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka a zároveň ide aj o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predmetná zmluva spĺňa tiež definičné znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa vyššie uvedených ustanovení § 2 písm. a), b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca vystupoval v predmetnej zmluve ako fyzická osoba - nepodnikateľ, pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaná je bankou a vystupoval nepochybne v zmluvnom vzťahu so žalobcom ako podnikateľ poskytujúci klientom spotrebiteľské úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti - dodávateľ. Spotrebiteľský charakter predmetnej zmluvy je nepochybny aj tým, že zmluva bola veriteľom pripravená vopred na formulári vrátane znenia všeobecných obchodných podmienok bez možnosti zasiahnuť do ich znenia žalobcom ako spotrebiteľom. Súčasťou predmetnej zmluvy bola tiež rozhodcovská doložka (článok 2 bod 5), ktorej znenie bez akýchkoľvek pochybností žalobca ovplyvniť nemohol, nakoľko bola zakomponovaná do vopred pripraveného formulárového textu predmetnej zmluvy, ktoré znenie veriteľ používa vo vzťahu k neuzavretému veľkému počtu spotrebiteľov a ktorá odkazovala na znenie rozhodcovskej doložky v II časti článku 10 Všeobecných obchodných podmienok. Podľa rozhodcovskej doložky v bode 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienok sa banka a klient dohodli na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní služieb, bankových produktov a/alebo vykonávaní bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej zmluvy a to nasledovným znením: a/ pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania; b/ pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu. Súd konštatoval, že žalobca sa vzhľadom na formulárový vopred pripravený text predmetnej zmluvy nemohol podieľať na tvorbe rozhodcovskej doložky, pretože predmetná zmluva vrátane všeobecných obchodných podmienok boli vopred žalobcovi predložené bez reálnej možnosti ovplyvniť znenie zmluvných podmienok. Ak nemá spotrebiteľ žiadnu možnosť v procese uzatvárania rozhodcovskej zmluvy, či doložky podieľať sa určitým spôsobom na tvorbe jej obsahu, potom možno mať za to, že za takejto situácie sú naplnené podmienky pre poskytnutie ochrany spotrebiteľovi pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. V skutočnosti sa totiž jednalo o dodávateľom vopred nastavené kritériá voči spotrebiteľovi, a to bez akejkoľvek možnosti spotrebiteľa spolupodieľať sa na obsahu dojednania takejto rozhodcovskej doložky. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že v bode 10.2.3 Všeobecných obchodných podmienok je uvedené, že ak klient, najneskôr pri uzatvorení bankového obchodu a/alebo zmluvy nedoručí banke písomné oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal. Takéto ustanovenie vyžadujúce od spotrebiteľa najneskôr pri uzatvorení bankového obchodu a/alebo zmluvy povinnosť zaslať banke písomné oznámenie o nesúhlase s rozhodcovskou doložkou, ktorá nebola individuálne dojednaná, je len dôkazom o tom, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a veriteľ sa spoliehal na nečinnosť spotrebiteľa, ktorý takéto oznámenie neurobí. Ak rozhodcovská doložka nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná alebo vyplýva zo štandardnej zmluvy, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, sú obavy, že slabšia strana si svoj o sud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, plne na mieste. Rozhodcovskú doložku v predmetnej veci si žalobca osobitne nedojednal, nakoľko táto splyvala s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohli len zmluvu ako celok odmietnuť, alebo sa podrobiť všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom. Rozhodcovská doložka, ktorá nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom, pričom v prípade sporu núti spotrebiteľa podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, vychádzajúc z ustanovenia § 53

ods. 1 Občianskeho zákonníka, nesporne bez ďalšieho spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takouto neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ustanovení § 53 ods. 5 spája sankciu neplatnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná, v rozhodcovskom konaní uplatnený nárok rozhodcovským súdom vôbec nemal byť prejednávaný a rozhodnutý. Bez platnej rozhodcovskej zmluvy rozhodcovskému súdu chýba základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Z uzatvorenej rozhodcovskej doložky žiadne informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom nevyplývajú. Žalovaná nepreukázala, že žalobcovi poskytla jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. V danom prípade veriteľ mohol na základe predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému orgánu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Výber osoby rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu pritom uskutočnil jednostranne sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve, resp. všeobecných obchodných podmienkach. Pokiaľ bol v rozhodcovskej doložke upravený alternatívny spôsob riešenia sporov s možnosťou obrátiť sa na rozhodcovský súd alebo na všeobecný súd, ide podľa názoru súdu čisto o formálne upravený mechanizmus riešenia sporov, kde sa môže dlžník len formálne obrátiť na všeobecný súd, a to z toho dôvodu, že pokiaľ veriteľ (žalovaná) uplatní svoje práva na rozhodcovskom súde, je dlžník (žalobca) povinný podriať sa rozhodcovskému súdu bez možnosti požiadať o ochranu všeobecný súd, čo sťažuje prístup dlžníka ako spotrebiteľa k spravodlivosti a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v spotrebiteľskej zmluve. Okrem uvedeného súd poukázal aj na skutočnosť, že rozhodcovský súd ignoroval predpisy určené na ochranu práv spotrebiteľa napriek tomu, že v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že skúmal predmetnú zmluvu z pohľadu zákona o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva podľa názoru súdu neobsahuje všetky náležitosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, čo súd aj ďalej odôvodnil. Súd preto rozhodcovský rozsudok zrušil a uviedol, že vec bude po právoplatnosti tohto rozsudku na návrh niektorého z účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania prejednaná v súdnom konaní (§ 47 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní). Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len „CSP“/ s tým, že žalobca bol v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku úspešný v celom rozsahu, keď súd jeho žalobe vyhovel a predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý v konaní úspešný nebol. Súd preto rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť nahraďiť žalobcovi trovy konania o zrušení rozhodcovského rozsudku v celom rozsahu. O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok súd rozhodol v zmysle ustanovení § 2 ods. 1 písm. a), ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase podania žaloby (ďalej len "zákon o súdnych poplatkoch").

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná. Uviedla, že nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti predmetnej rozhodcovskej doložky. Tento záver súdu je neodôvodnený a subjektívny. Súd pri rozhodovaní vôbec nevzal do úvahy charakter rozhodcovského konania a tento automaticky považoval za nevýhodný pre spotrebiteľa. Rozhodcovské konania je však rovnocenné súdному konaniu a rozhodcovský súd má za povinnosť skúmať v spotrebiteľských veciach neprijateľnosť zmluvných podmienok, či rozpor vymáhaného nároku s právnymi predpismi a to bez potreby dovolania sa týchto skutočností spotrebiteľom. Veľkým pozitívom rozhodcovského konania je potom jeho rýchlosť a efektivita. Spotrebiteľ má potom zachované aj právo podľa § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní obrátiť sa na všeobecný súd, v tomto ho rozhodcovská zmluva nijako neobmedzuje. Žalovaná poukázala na skutočnosť, že právna úprava platná a účinná v čase uzatvorenia zmluvy nijako nevyučovala dojednanie rozhodcovskej zmluvy v spotrebiteľských veciach. Komunitárna úprava spotrebiteľského práva dokonca takéto mimosúdne riešenie sporov predpokladá. Rozhodcovská zmluva by mohla byť neprijateľnou spotrebiteľskou podmienkou len v prípade, že by spotrebiteľ musel práva a povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy uplatňovať výlučne v rozhodcovskom konaní, teda ak by zabraňovala spotrebiteľovi podať žalobu na všeobecnom súde. O takýto prípad v danej veci nešlo. Tieto skutočnosti súd nijako nevyhodnotil a uspokojil sa so subjektívnymi názormi

o formálne upravenom mechanizme možnosti žalobcu obrátiť sa v prípade sporu na všeobecný súd. Súd prvej inštancie tiež nijako nevzal do úvahy skutočnosť, že žalobca pri rozhodcovskom konaní uznal svoj záväzok voči žalovanej. Pokiaľ ide o závery súdu o absentujúcich náležitostiach zmluvy o úvere z hľadiska zákona č. 129/2010 Z.z., ani s týmito závermi súdu žalovaná nesúhlasí. Ohľadne náležitosti rozpisania splátok úveru na splátky istiny, úrokov a prípadných poplatkov poukázala žalovaná na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 9.11.2016 sp. zn. C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Biírovej. Rozporovala ďalej závery súdu prvej inštancie o nesprávne uvedenom údaji o celkových nákladoch spotrebiteľa v úverovej zmluve ako aj jeho názor o nemožnosti priznať úroky z úveru za čas po zosplatnení úveru. Z týchto dôvodov navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie, prípadne, aby ho zmenil a žalobu žalobcu zamietol.

3. K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca. Podľa neho súd prvej inštancie dospel k správne záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky. Jej znenie žalobca nemohol nijako ovplyvniť, bolo zakomponované do vopred žalovanou pripravenej zmluvy, do časti všeobecných obchodných podmienok. Žalobca sa na texte rozhodcovskej doložky nemohol podieľať a žalovaná mohla predložiť ich spor podľa rozhodcovskej doložky rozhodcovskému orgánu, ktorý si sama zvolila, čím vylúčila z prejednávania a rozhodnutia sporu všeobecný súd. Výber osoby rozhodcu žalovaná vykonala jednostranne a v doložke upravený alternatívny spôsob riešenia sporov je len formálne upravený mechanizmus, ktorý nemá opodstatnenie, keď sa žalovaná obráti na rozhodcovský súd, ktorému sa žalobca musí podrobiť. Ďalej sa žalobca vyjadril k záverom súdu prvej inštancie o absentujúcich náležitostiach zmluvy o úvere, ktoré sú podľa neho správne. Za správny potom považuje aj záver súdu prvej inštancie o tom, že veriteľovi patria úroky z úveru len do doby splatnosti úveru. Žalobca z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. K vyjadreniu žalobcu na svoje odvolanie sa písomne vyjadrila žalovaná. Zopakoval, že žalobca v rozhodcovskom konaní svoje záväzky voči žalovanej uznal a to čo do dôvodu i výšky. Jeho tvrdenia v žalobe i vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej sa tak javia ako účelové. Okrem toho poukázal na to, že súd prvej inštancie pri hodnotení neprijateľnosti zmluvných podmienok tieto nehodnotil vzhľadom na ich dopad na priemerného spotrebiteľa. Tento pojem sa podlieha zmenám v čase, keď úroveň informovanosti spotrebiteľa sa zvyšuje. Súčasná línia posudzovania priemerného spotrebiteľa sa tak posunula od jeho považovania za naivného a nepozorného do chápania spotrebiteľa ako osoby, na ktorú je prenesená istá povinnosť aktivity. V tomto konaní sa nijako nepreukázalo, že prejavom skutočnej vôle žalobcu bolo poprieť existenciu a platnosť záväzkov voči žalovanej. Žalobca sa dostal pravdepodobne do nepriaznivej situácie vplyvom početných dlhov, čo však nemôže byť na úkor žalovanej. Tá tak zotrvala na podanom odvolaní.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalovaného, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalovanej dodáva nasledovné:

7. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci strán sporu je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva /či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky/, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá, alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť /nezáväznosť/ rozhodcovského rozsudku /uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/1/2012 zo dňa 21. marca 2012/.

8. Odvolací súd súhlasí so závermi súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, spĺňa pojmové znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase jej uzavretia. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné na túto zmluvu a záväzkový vzťah, ktorý založila aplikovať ustanovenia § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa a súd prvej inštancie

preto správne zisťoval, či predložená rozhodcovská doložka v úverovej zmluve, na základe ktorej bol spor medzi stranami pred rozhodcovským súdom prejednaný a rozhodnutý, nemá nekalý charakter, teda či nie je neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy, keď spôsobuje v právach a povinnostiach zmluvných strán značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu /§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy/.

9. Po preskúmaní veci je odvolací súd názoru, že rozhodcovskú doložku dojednanú vo stranami sporu vo všeobecných obchodných podmienkach žalovanej správne považoval súd prvej inštancie za nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení. Rozhodcovská doložka je súčasťou zmluvy, resp. všeobecných obchodných podmienok, ktoré predkladala žalobcovi žalovaná ako dodávateľ spotrebiteľovi na formulári, pričom nebola individuálne dojednaná a jej obsah žalobca ani nemohol ovplyvniť. Žalovaná mohla na základe predmetnej rozhodcovskej doložky spor medzi ňou a žalobcom ako spotrebiteľom predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorého sama určila a vylúčiť tak všeobecný súd, ktorý by bol inak príslušný na rozhodovanie sporu strán. Žalobca ako spotrebiteľ tým stratil právo brániť sa voči nárokom žalovanej na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska a musel sa rozhodcovskému konaniu a jeho výsledku podrobiť. Výber osoby rozhodcovského súdu pritom uskutočnil jednostranne sám veriteľ - žalovaná, ktorá zostavila znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve, resp. všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej doložky je potom potrebné považovať takúto rozhodcovskú doložku v celosti za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie /C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05/. Len ťažko sa môže žalovaná odvolávať na posudzovanie tejto rozhodcovskej doložky z pohľadu priemerného spotrebiteľa, keď táto podmienka bola zakomponovaná vo všeobecných obchodných podmienkach, nijako nezvýraznená uprostred ďalších rozsiahlych ustanovení a spotrebiteľ zo strany dodávateľa nebol na ňu upozornený. Za takejto situácie podľa odvolacieho súdu rozhodcovská doložka unikne pozornosti priemerného spotrebiteľa a dôsledky, ktoré z nej vyplývajú tak spotrebiteľ nemôže nijako predvídať a predpokladať.

9. Na základe uvedeného potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 257 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca a preto mu odvolací súd priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaná povinná žalobcovi zaplatiť v sume aká bude vyčíslená rozhodnutím súdu prvej inštancie /§ 262 ods. 2 CSP/ a to k rukám zástupcu žalobcu /§ 263 ods. 1 CSP/.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).